

דְרָשָׁתִי קֶרְבַּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א • השיעור נמסר בבית הכנסת פרי מגדים, צפת ת"ו • ביום ט' באב, תשפ"ה

השורש של חטא המרגלים – חוסר כבוד

בפרשת דברים, משה רבנו מוכיח את עם ישראל על כל מיני עבירות שהם עשו. אחת התוכחות שמוזכרת ומורחבת בתוך הפרשה היא פרשת המרגלים – האסון הגדול ביותר שהיה בעם ישראל.

שם מתו 600,000 אנשים. היו כל מיני גזרות במדבר, אבל שכל דור המדבר ימות? כולם מתו, זה מפחיד מאוד. וכל זה היה בעוון של המרגלים.

משה רבנו נותן הקדמה חשובה איך התחיל בכלל העניין של המרגלים. כתוב בתורה (דברים א, כב): **"ותקרבון אליי כולכם"**. דורש רש"י במקום, מה זה "כולכם"? אומר רש"י: "כולכם – בערבוביא, הילדים דוחפים את הזקנים והזקנים דוחפים את הראשים".

מה זה הדבר הזה? למה משה רבנו בכלל מקדים את הפרט הזה? מה זה מעניין אותנו איך הם באו? הרי כל הסיפור של המרגלים הוא שבסוף הוציאו דיבה על הארץ ובכו בכייה של חינם. זהו. אז למה להזכיר שבאו בדחיפות ובערבוביא? מה זה מוסיף לנו? למה משה רבנו מקדים את זה?

משה רבנו בא להגיד לנו יסוד עצום. לפעמים אתה רואה מעשה שהשלכות שלו ענקיות ונוראות, אבל למעשה הזה יש שורש עמוק. והשורש של חטא המרגלים התחיל כשחסר כבוד בין אדם לחברו.

משה רבנו אומר לנו: ברגע ש"ותקרבון אליי כולכם" בלי סדר, בלי כבוד הדדי – משם כבר מתחיל המדרון. אתה שואל אחר כך איך הגענו לחטא המרגלים? איך מתו כל ה-600,000 אנשים? התשובה: זה משהו שכבר היו לו שורשים. השורש העמוק – שבני אדם לא יודעים לכבד אחד את השני. מפה מתחילות כל הבעיות.

המבחן של אליהו הנביא – סיפור החתם סופר

התלמידים של החתם סופר ביקשו ממנו: "רבי, אנחנו רוצים לזכות לראות את אליהו הנביא". אם התלמידים ביקשו דבר כזה, מסתמא שהיו ראויים לכך. החתם סופר היה אדם ענק והם רצו לזכות למדרגה הזאת.

אמר להם החתם סופר: "אתם בדרך הנכונה. אתם באמת מתעלים וגדלים. יבוא יום ותזכו לראות את אליהו הנביא".

עבר זמן מסוים. יום אחד התלמידים יושבים בבית המדרש ולומדים. פתאום נכנס קבצן. הוא לא נראה טוב בכלל – בגדים קרועים, כובע דהוי, הכל נראה ממש עלוב ולא מכובד.

הישיבה התחלקה לשלוש קבוצות: קבוצה אחת – הקבצן הדליק אותם לצחוק. התחילו לסחוב אותו מפה ומשם, להפריע לבגדים שלו, לעשות לו צחוקים. אתה יודע, כל אחד התנהג איתו בזלזול. קבוצה שנייה – לא עניין אותם בכלל. המשיכו ללמוד, לא הרימו את הראש, כאילו לא קיים. קבוצה שלישית – ניגשו לקבצן בכבוד. "אתה רוצה אולי לשתות? קפה, תה?" הביאו לו משהו לאכול ולשתות.

אחרי זמן מה, פתאום החתם סופר, הרבי, הגיע. כשנכנס הרבי, כולם קמו. והרבי לקח את הקבצן ונכנס איתו לחדר. ישבו שם חצי שעה. אחרי חצי שעה החתם סופר יצא לבד.

הגיע החתם סופר לבימה, דפק ואמר: "ביקשתם לראות את אליהו הנביא? הנה הוא הגיע היום! הקבצן הזה היה אליהו הנביא. ועכשיו אני רוצה להגיד לכם מה הוא אמר לי: אלו שזלזלו בו – בסוף הם יהיו פוקרים ויעזבו את עם ישראל. אלו שלמדו ולא התייחסו – הם

יהיו תלמידי חכמים, אבל מורי הוראה בישראל לא יהיו לעולם. אלו שהתייחסו אליו בכבוד – רק הם יזכו להיות מורי הוראה בישראל".

אחד התלמידים קפץ ואמר: "זה לא יכול להיות! מאלו שלמדו ולא התייחסו היו שני הבחורים המצטיינים של הישיבה, האריות של החבורה. אחד מהם היה הרב פולק. איך יכול להיות שהם לא יהיו מורי הוראה? הם השפיץ של כולנו!"

ואכן, כותב בעל המעשה: כל פעם שהרב פולק ניסה להתמנות לרב באיזו עיר, בחרו דווקא ביהודי פשוט ולא בו. אפילו שההבדל ביניהם בלמדנות היה עצום – לא עזר.

לימים, מינו את בנו של הרב פולק להיות מורה הוראה באיזו עיר, ולא ארכו הימים והבן נפטר פתאום. כשהאבא הספיד את בנו, הוא סיפר את הסיפור של החתם סופר ואמר: "ידעתי שכך יהיה. החתם סופר אמר אז שלא אזכה להיות מורה הוראה בישראל".

אבל מה הקשר? מה זה קשור להיות מורה הוראה בישראל אם אתה יודע לכבד בן אדם? מה ההבדל בין בן אדם שיודע ללמוד לבין מורה הוראה? הרי להיות מורה הוראה צריך להיות מתמיד, כשרוני, בעל ידיעות – הכל. אז מה הבעיה?

התשובה היא יסוד עצום שחז"ל באו ללמד אותנו:

אתה חושב שאפשר להפריד – בן אדם לחברו אני ירוד, אבל בין אדם למקום אני משהו מיוחד? לא יעזור! אי אפשר להפריד בין הדברים.

הסוד של בית הלל – ענווה וכבוד כתנאי לפסיקת הלכה

חז"ל אומרים במסכת עירובין: **"מפני מה זכו בית הלל לקבוע הלכה כמותם?"**

שימו לב לשאלה המפתיעה! היינו מצפים שהתשובה תהיה: בגלל שהיו כשרונים יותר, מתמידים גדולים יותר, בעלי מחשבה עמוקה יותר, אנשים ענקיים יותר. אבל חז"ל בכלל לא מזכירים את זה!

אז מה כן? התשובה המדהימה: **"מפני שנוחים ועלובים היו"**.

רגע, מה הקשר? מה זה קשור לפסיקת הלכה? אם היינו מדברים על שידוכים – מצוין! בן אדם חם, עלוב, נוח לבריות – בשידוכים זה נהדר. אבל בלמדנות? בפסיקת הלכה? הרי אנחנו מדברים על קביעת ההלכה לדורות! מה זה קשור שהבן אדם נוח?

וחז"ל ממשיכים: **"ולא עוד, אלא שהיו שונים את דברי בית שמאי לדבריהם"**. כלומר, קודם הם למדו את דעת בית שמאי ורק אחר כך את דעתם שלהם.

נו, אז מה? בגלל זה קובעים הלכה כמותם לדורות?

התשובה היא יסוד עצום: בשביל לקבל סייעתא דשמיא לפסוק הלכה נכונה, חייבים להיות בן אדם נוח לבריות ולכבד אחרים. אם אתה יודע לכבד אנשים – יהיה לך סייעתא דשמיא להגיע לאמת של ההלכה. אני מבטיח לך, בסוף תגיע לפסק הנכון.

אבל אם לא – אתה יכול להיות הכישרוני ביותר, הגאון הגדול ביותר, המתמיד הגדול ביותר – להגיע לפסק ההלכה האמיתי? לא תזכה.

הכוח של המילים – ברית כרותה לשפתיים

כדרך אגב, מזכיר החיד"א עוד נקודה חשובה בפרשת המרגלים. כתוב **"ותקרבון אליי כולכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ"**.

התחוננה, אני בקומות למעלה, והוא צריך את האישור שלי לבנייה. שאלתי אותו: 'תראה לי בדיוק איפה אתה מרחיב'.

הוא הראה לי: 'אתה רואה פה? מטר פה, מטר שם. זה מה שאני מרחיב'.

חשבתי לעצמי - מצוין, זה לא מפריע לאף אחד. מיד חתמתי לו על האישור.

הבעיה שכשהוא אמר 'מטר פה, מטר שם', הכוונה שלו הייתה 10 מטר פה, 10 מטר שם! אבל את זה הוא לא אמר... התחיל לבנות, ובסוף חסם לי לגמרי את הגישה לבניין.

עד היום הייתי יוצא מהבית, יורד במדרגות, וישר לבית הכנסת. עכשיו? אני צריך להקיף את כל הבניין מסביב כדי להגיע לכניסה. כל יום, כמה פעמים ביום - לתפילות, לקניות, לכל דבר.

אמרתי לעצמי: 'הבן אדם רימה אותי! אמר מטר ובנה עשרה!' החלטתי - אני לא עושה צעד בלי הרב שטיינמן.

הלכתי לרב שטיינמן, סיפרתי לו את כל הסיפור. 'הרב, הבן אדם עשה עוול לכל הדיירים, אבל לי במיוחד זה צער גדול כל יום'.

אמר לי הרב שטיינמן: 'אז תוותר'. 'מה זאת אומרת תוותר?' 'תוותר. אל תעשה כלום. אל תתלונן, אל תתבע, כלום'. 'אבל הרב, זה כל יום! צריך לקום יותר מוקדם לתפילה, ההליכה המיותרת, הקניות...'

'נכון', אמר הרב שטיינמן, 'זו בדיוק הכוונה של לוותר. לוותר זה לא במקום שקל לך. לוותר זה דווקא במקום שקשה, שלא מסתדר'.

שתקתי. מה יש להגיד? הרב שטיינמן אמר לוותר. אני אני אוותר.

עברו שלושה חודשים. יום אחד אני מקבל טלפון מאיזו ישיבה:

'שלום, אנחנו מחפשים משגיח לשיבה. התעניינו, חיפשנו, והמליצו עלייך. נרצה להיפגש'. 'סליחה, אני לא מכיר אתכם. איך הגעתם אליי?'

'אספר לך. חיפשתי משגיח כבר הרבה זמן. פניתי לאח שלי - אגב, הוא הדייר שלך בקומה התחוננה, זה שהרחיב את הבית. שאלתי אותו אם הוא מכיר מישהו מתאים.

אמר לי אח שלי: אתה מחפש בן אדם מיוחד? יש לי אחד כזה! הבן אדם הזה עומד בניסיונות. אמרתי לו שאני בונה מטר - בניתי 10 מטר. חסמתי לו את כל הגישה לבניין. כל יום אני רואה אותו מקיף את כל הבניין בשביל להיכנס הביתה.

ומה הוא עושה? כלום! אומר לי שלום בבוקר בחיוך, שלום בערב. מילה של תלונה לא שמעתי ממנו. מילה!

אתה יודע מה זה היום? אתה אז למישהו סנטימטר בבניין - יש מלחמת עולם! והבן אדם הזה - שותק ומחייך. אם אתה רוצה מישהו שיחנך בישיבה ויהיה דמות אישית - זה הבן אדם!'

למחרת נפגשנו, סגרנו חוזה, ומאז הפרנסה שלי בשפע גדול, ברוך השם.

בהתחלה חשבתי שהשכן רשע גמור. לא שהוא צדיק עכשיו, אבל כשהרב שטיינמן אמר 'תוותר' - וואי, זה היה ניסיון ענק! אבל בסוף זה הביא את הישועה'.

כל בן אדם עומד בניסיונות. בורא עולם מנסה אותנו. ברגע הראשון זה נראה הפסד גמור - ובאמת זה הפסד! אבל בהמשך הדרך הרווח עצום.

לכן צריך כל אדם לדעת: במקום שאתה נזהר בכבוד השני, שם תהיה ההצלחה הגדולה שלך. גם אם עכשיו אתה מפסיד, בהמשך הדרך תרוויח.

לא תמיד רואים את הרווח מיד. לפעמים בורא עולם משלם בדרכים

כותב החיד"א: מה שאדם מוציא מהפה שלו - זה בסוף מה שהוא יקבל. הם ביקשו אנשים ש'חפרו' את הארץ. ומה קרה בסוף? כל תשעה באב במשך ארבעים שנה במדבר, היו חופרים 600,000 קברים. הם ביקשו 'לחפור' את הארץ, לחקור ולבדוק אותה, אבל לבסוף הם באמת 'חפרו' כפשוטו. 600,000 קברים חפרו, וכל שנה כ-15,000 לא קמו משם.

אומר החיד"א: "ברית כרותה לשפתיים". מה שבן אדם מוציא מהפה שלו יכול להתגשם עליו. לכן צריך מאוד מאוד להיזהר.

היו כמה בחורים בישיבה קטנה, אחרי שנבחנו לישיבות. אחד שואל את השני: "באיזו ישיבה אתה תלמד?" זה אמר "בישיבה הזאת", זה "בישיבה ההיא". אחד אמר בצחוק: "אני אלמד בישיבה של מעלה". עברו כמה שעות, הוא יצא החוצה, באה משאית, דרסה אותו ונהרג. הוא באמת הלך ללמוד בישיבה של מעלה.

הייתה קבוצת נשים שישבו ודיברו. אחת אומרת לשנייה: "שמעת מה הרב אמר? יש דין וחשבון על כל המעשים שלנו. נגיע למעלה לשמיים - מה יהיה? איך נצא זכאיות?" אז אחת אמרה בצחוק: "יש חוק במדינה שנקרא 'זכות השתיקה'. אני אשחק אותה למעלה שאני אילמת. יחקרו אותי - אני אשתוק, ואז אצא זכאית". שלושה ימים עברו והיא נהייתה אילמת, האישה הזאת. השם ירחם.

גדולי ישראל והזהירות בדיבור

הרב שטיינמן הלך לחתונה. שאל את המשמש שלו: "מה השעה עכשיו?". אומר לו: "עכשיו הרב, עשרה ל-12". אומר: "טוב, אז אני אשאר פה עד 12". המשמש מסתכל שוב בשעון: "סליחה, זה עשרה ל-11. התבלבלתי, זה עשרה ל-11".

אומר לו הרב שטיינמן: "מכיוון שאמרתי שאני אשאר פה עד 12, אני נשאר פה עד 12. המילה שלי היא מילה".

כשהרב אלישיב היה כבר מבוגר מאוד ולא יכל לזוז, בא מישהו ואמר: "הרב, אני עושה ברית בטלזסטון". הרב אלישיב לא הגיע אפילו לברית של נכדיו באותה תקופה. אמר לו: "אני ממש מצטער, אין מציאות שאני אגיע".

"אבל הרב, לפני כמה שנים עשיתי טובה לרב, והרב אמר שאם יוולד לי בן, הרב יבוא לברית שלי". "אם אמרתי - אני מגיע". ובסוף הוא באמת הגיע, למרות מצבו הקשה.

בספר "קול יהודה" מביא שהרב צדקה בא לרב עזרא עטיה ואמר: "הרב, יש מחר הפגנה בירושלים על חילולי שבת. אני אגיד לבחורי הישיבה שיצאו להפגין".

אמר לו הרב עזרא עטיה: "בחורי הישיבות שלנו עדינים, והשוטרים רשעים. יתנו להם מכות אכזריות. לא מתאים לבחורים העדינים לקבל מכות".

אמר הרב צדקה בזלזול: "נו, אז שיקבלו קצת מכות. מה קרה? לא קרה כלום".

אמר לו הרב עזרא עטיה: "ואם זה יהיה הבן שלך? גם אז תשמח על מכות?"

מספר הרב צדקה: "למחרת, בלי ידיעתי, הבן שלי הרב משה צדקה הלך להפגנה. השוטרים התנפלו עליו וקיבל מכות נמרצות. היה כמה ימים בבית ולא יכל לזוז. והבנתי שזה מה שאמר לי הרב עזרא עטיה: 'ואם זה יהיה הבן שלך?'"

לכן צריך אדם מאוד מאוד להיזהר על הפה שלו.

כוחו של הוויתור - סיפור מופלא על השכר הגדול

סיפר יהודי אחד סיפור מדהים:

"השכן שלי בא אליי ומבקש אישור להרחיב את ביתו. הוא גר בקומה

שאשתו חושבת עליו? שכשהיה לך כסף וכבוד אהבתי אותך, ועכשיו שאתה עני – כבר לא? חס ושלום שבעלי יחשוב ככה!

לכן כל יום אני מתאפרת, לובשת את הבגדים הכי יפים שלי, הולכת לתחנה שהוא יורד מהעבודה. וכשהוא יורד, אני אומרת לו שאני אוהבת אותו, ואנחנו חוזרים יחד הביתה".

רבי אריה לוי בכה מהסיפור. התרגש עד דמעות.

ואז הוא אמר: "לסיפור הזה יש המשך מדהים. הבן של הזוג הזה הוא הרב הגאון רבי יוסף כהן זצ"ל, שהיה אב בית דין של ירושלים, גאון הגאונים. הרב עובדיה היה אומר עליו: 'לכו אל יוסף וכל אשר יאמר לכם תעשו'. והנכד שלהם הוא רבי דוד כהן, ראש ישיבת חברון".

איזה דבר גדול! איזה זכויות! כל זה בגלל אישה אחת שידעה לכבד את בעלה בשעת הניסיון הגדולה ביותר.

אני הוצאתי חוברת של 'קבלות' (לראש השנה וכיפור), חיפשתי 'קבלה' לכבד את האישה – לא מצאתי. אנשים מחפשים סגולות לכל מיני ישועות בחוץ. תראו מה אפשר לזכות בתוך הבית! איזה זכויות מקבלים כשיודעים לכבד זה את זה!

החורבן שנגרם מחוסר כבוד – קמצא ובר קמצא

את הסיפור של קמצא ובר קמצא כולנו מכירים, אבל יש בו נקודה עמוקה שצריך להבין.

בהמשך הסיפור המפורסם, כשבר קמצא הלך להלשין לקיסר, הקיסר שלח קורבן עם בר קמצא לבית המקדש. בר קמצא הטיל מום בקורבן בדרך.

חכמים התלבטו מה לעשות:

– "נקריב את הקורבן למרות המום, פיקוח נפש!"

– אמר רבי זכריה בן אבוקולס: "יאמרו שבעלי מומין קריבים על המזבח!"

– "אז נהרוג את בר קמצא, הוא רודף!"

– אמר רבי זכריה בן אבוקולס: "יאמרו שהמטיל מום בקודשים נהרג!"

בסוף לא הקריבו ולא הרגו, והקיסר כעס וחרב בית המקדש.

אמר רבי יוחנן: "ענוותנותו של רבי זכריה בן אבוקולס החריבה את ביתנו, שרפה את היכלנו והגליתנו מארצנו".

וכולם שואלים: איך אפשר להאשים את מידת הענווה? הרי ענווה היא שיא המדרגות! [לפני רוח הקודש או אחריה – יש מחלוקת בתנאים (ע"ז כ:).] איך ענווה גרמה לחורבן?

שמעתי ביאור נפלא:

רבי זכריה בן אבוקולס ידע ברוח הקודש שבית המקדש עומד להיחרב. לכן כשהגיע טיטוס, אמר לו: "קמח טחון טחנת" – כלומר, הכל כבר אבוד ממילא, אז לפחות נקיים את ההלכה כמו שצריך.

אבל אם כך, למה רבי זכריה לא אמר לחכמים: "אני ראיתי ברוח הקודש שהבית עומד להיחרב, אז בואו נקיים את ההלכה?". כי אז החכמים היו אומרים לו: "מה, לך יש רוח הקודש ולנו אין?". לא נעים לו. הוא עניו...

וזו בדיוק הנקודה! הענווה שלו, שלא רצה לגלות שיש לו רוח הקודש, שלא סיפר לחכמים שראה שעומדת להיות גזירה – זה מה שגרם לחורבן! כי אם היה מספר להם, היו מתפללים. ואם היו מתפללים – בוודאי הגזירה הייתה מתבטלת!

הענווה במקום הלא נכון – זה מה שהחריב את בית המקדש.

שאנחנו לא שמים לב: הילדים מתחננים בקלות, יש נכדים, יש שלום בית, יש בריאות. אתה חושב שזה טבעי? היום כלום לא טבעי!

אני מכיר משפחה בשכונה שלנו – חיתנו חמישה ילדים, אין להם אף נכד. אל תחשבו שהעולם הוא כמו שנראה לנו.

כשאתה מתבונן מסביב, אתה רואה שבורא עולם שילם לך טבין ותקלין בשפע גדול מאוד. ואם זוכים גם לראות את הקשר הישיר – כמו בסיפור הזה – זה כבר משהו שיצא מהשגרה.

המתנה הגדולה ביותר – כוח הוויתור בבית

רבי אריה לוי מספר על החתונה שלו, שהייתה בתקופת עניות נוראה:

"כשעלינו לחדר ייחוד, אמרתי לאשתי: 'את יודעת, המדריך חתנים אמר לי שצריך להביא מתנה לכלה. אבל מה אני אגיד לך? את רואה את החליפה שלי? שאולה מחבר. הנעליים? גם שאולות. אין לי כלום, ממש כלום.

היינו בעניות שאנחנו היום, ברוך השם דור של שפע, לא יכולים אפילו להבין. לא היה כלום.

אבל מתנה אחת אני כן יכול להביא לך: מהיום, אם יהיה ויכוח ביני לביןך – אני הראשון שאוותר".

אשתו ענתה לו: 'אתה יודע מה? גם המדריכה של הכלות אמרה לי שצריך להביא מתנה לחתן. ומה אני אגיד לך? השמלה של הכלה? שאולה מחברה. הנעליים? גם שאולות. אין לי כלום.

אז גם אני רוצה להביא לך מתנה: מהיום, אם יהיה ויכוח ביני לביןך – אני הראשונה שאוותר" [בטח היה להם אחר כך ויכוח מי יוותר ראשון...].

אבל הם היו הזוג היחיד בהיסטוריה שכשהוא לקח אותה לרופא, אמר: "דוקטור, הרגל של אשתי כואבת לנו". הוא אמר את זה ברצינות, לא בצחוק. זה היה השיא של האחדות.

שאלו את אשתו אחרי שנים: "תגידי, בסוף השתמשתם במתנות האלו?". ענתה: "מעולם לא השתמשנו. תמיד הוא ויתר מיד ואני ויתרתי מיד. מעולם לא היה ויכוח אמיתי. המתנות נשארו כמתנות, מעולם לא השתמשנו בהן".

איזה דבר גדול זה! איזה דבר גדול כשבני אדם זוכים לדעת לכבד ולוותר זה לזה.

האישה שהוכיחה אהבה אמיתית

בירושלים של פעם, ירושלים של מעלה, הייתה אישה שכל יום התאפרה, לבשה בגדי שבת, הלכה ברחובות השכונה ועמדה בתחנה מסוימת. אנשים לא הבינו: "מה זה הדבר הזה? מה קרה לאישה הזאת?"

היו כאלה שרצו כבר להוציא עליה מודעות בעיר. אשתו של רבי אריה לוי אמרה לבעלה: "צריך לעשות משהו עם האישה הזאת!"

אמר לה רבי אריה לוי: "לפני שמוציאים מודעות, כדאי שתדברי איתה. תשאלי אותה למה היא מתנהגת ככה".

כשפגשה אותה הרבנית במכולת, שאלה אותה: "תגידי, למה את כל יום מתאפרת, לובשת בגדי שבת והולכת לתחנה?"

"אספר לך, רבנית", ענתה האישה. "בעלי היה פעם קבלן בניין גדול. היו לו 200 פועלים תחתיו. איזה כבוד היה לו! כמה כסף! איזה טיולים עשינו!

יום אחד הוא עשה עסקה שנכשלה. אל תשאלו, הרבנית – פשט רגל לגמרי. נהיה עני מרוד. היום הוא עובד כפועל פשוט אצל קבלן אחר.

נכון, זה צער גדול שפשט רגל והכל הלך לאיבוד. אבל מה בעלי חושב

חסד אחד משנה עולמות – הסיפור המדהים על הסטייפלר

סיפר יהודי אחד מרוסיה – סיפור חזק שסיפרנו הרבה פעמים, אבל הוא תמיד מחזק:

”ברוסיה היו תהפוכות רבות, קרבות קשים בין הרוסים הלבנים לבולשביקים האדומים.

יום אחד אני עומד בראש ההר, משקיף על כל העיירה, ורואה את הקרבות מלמעלה. אני רואה את אחד המפקדים הבכירים של הבולשביקים נלחם נגד הרוסים הלבנים. רואה שכבר כיתרו אותו מכל הכיוונים – אין לו סיכוי. אבל הוא נלחם בכל כוחו.

ידעתי שרוב המהפכנים ברוסיה היו יהודים. ריחמתי עליו. כשראיתי שהוא רץ לכיוון ביתי, פתחתי לו את הדלת: ‘כנס מהר!’

אין לו לאן לברוח. נכנס לביתי. מיד לקחתי טלית גדול, פרשתי עליו, אמרתי לו: ‘תעמוד ליד החלון, תחזיק סידור, תתנדנד כאילו אתה מתפלל.’

תוך שתי דקות נכנסו החיילים הרוסים. ‘איפה הבן אדם שברח לכאן?’ ‘לא ראיתי אף אחד.’

הפכו את כל הבית, לא מצאו. ‘מי זה היהודי הזה ליד החלון?’ ‘זה אחי, בא להתפלל איתי.’

המפקד צעק: ‘חיפוש מהיר! שלא יברח!’ והם הלכו. הבן אדם ניצל. כשהם הלכו, הוא אומר לי: ‘תודה שהצלתי אותי. אגב, הבגד הזה... גם סבא שלי השתמש בבגד כזה.’ הבנתי שהוא יהודי, שהוא מכיר פחות או יותר מה זה טלית.

עברו שנים. יום אחד אני מקבל מכתב רשמי: אני מוזמן לפגישה אצל לנין.

לנין! הרודן האכזרי ביותר שהיה ברוסיה. מי שלא מצא חן בעיניו – פשוט נעלם.

אמרתי: ‘זהו, הגיע יומי האחרון’. הלכתי למקווה, טבלתי, התכוננת למות.

עליתי לרכבת. באחת התחנות עלה מבקר כרטיסים. הראיתי את הכרטיס – הוא מיד עמד דום! ‘בוא איתי!’ ולקח אותי למחלקה ראשונה.

חשבת: ‘בטח זה הכבוד האחרון לפני ההוצאה להורג.’

הגעתי למוסקבה, לארמון. שני שוטרים ראו את המכתב – מיד עמדו דום והובילו אותי בכבוד. הגעתי לאיש עטור מדליות. ‘בוא, אקח אותך ללנין.’

עולה במדרגות, על הדלת כתוב ‘לנין’. הלב שלי עומד. הדלת נפתחת, לנין תופס אותי ביד ומכניס אותי.

‘תגיך, אתה מכיר אותי?’ ‘לא’. ‘אתה בטוח שאתה לא מכיר אותי?’ ‘לא מכיר.’

‘אני אותו בן אדם שהצלתי! זוכר את המהפכן שרדפו אחריו? זה אני! אני רוצה להחזיר לך טובה. דבר ראשון – הנה ויזה מיוחדת. אתה היחיד בכל רוסיה שיכול להיכנס אליי בכל זמן, בלי תור, בלי אישור. דבר שני – הנה פרס כספי גדול מהמדינה על שהצלתי את נשיא רוסיה.’

חזרתי הביתה המום. כולם שמעו על הכבוד הגדול שקיבלתי.

לימים, 12 בחורי ישיבות ברחו מרוסיה. תפסו אותם בגבול. לנין גזר: ‘תליה! מיד!’

רבי חיים עוזר הפך עולמות להציל אותם – לא הצלית. לנין היה

אכזרי. ביקשו לפחות מאסר עולם – סירב. ‘אני רוצה לראות אותם על העץ!’

רבי חיים עוזר נסע לחפץ חיים. אמר החפץ חיים: ‘היחיד שיכול לעזור זה אותו יהודי עם הכרטיס המיוחד. תמהר אליו לפני שיהיה מאוחר!’

רבי חיים עוזר הגיע אליי, סיפר את המצב הנורא, ביקש בשם החפץ חיים שאבוא איתו ללנין.

נסענו יחד. נכנסתי ללנין עם הוויזה שלי. ‘אני שמח שאתה משתמש בוויזה! מה אתה צריך?’ ‘כבוד הנשיא, 12 בחורי ישיבות נידונו למוות. אבקש רחמים עליהם.’

לנין הסתכל עליי ואמר: ‘גם אני עמדתי רגע לפני המוות ואתה הצלת אותי. גם הם עומדים רגע לפני המוות – ואני אציל אותם!’ חתם מיד על חנינה מלאה. שחרר את כל ה-12 מיד.”

אחד מאותם 12 בחורי ישיבות זה היה הסטייפלר!

בן אדם עושה חסד אחד – חסד אחד! – ולא יודע איך הוא משנה את העולם כולו. אתה לא מודע להשלכות של המעשים שלך.

המסר לדורנו – מחורבן לגאולה

מישהו מאיתנו היה מאמין שבגלל קמצא ובר קמצא תחרב ירושלים? מי זה קמצא ובר קמצא? סתם אנשים פשוטים. לא גדולי הדור, לא אנשים מפורסמים – סתם שני יהודים רגילים.

היית מאמין ששני אנשים פשוטים יכולים לגרום לחורבן ירושלים? נשמע כמו הגזמה. אבל תראה מה קרה במציאות! תראה מה יכול לקרות.

אל תזלזל בשום מעשה שאתה עושה. אתה לא יודע את ההשלכות. לפעמים אתה אפילו לא מודע להן. אין מעשה טוב שנאבד – כולם נשמרים לך. וההשפעה שבן אדם יכול לעשות – אין לה שיעור!

חז”ל אומרים שעל קמצא ובר קמצא חרבה ירושלים. אם אתה מאמין שעל שני אנשים נחרבה ירושלים, **בוא נתחיל להאמין שגם על שני אנשים תיבנה ירושלים!**

שני אנשים שיתחזקו באהבת ישראל, שידעו לכבד אחד את השני – הם יכולים להביא את הגאולה.

ודע לך: אם אתה מכבד בבית, זו סגולה שיהיו לך בנים תלמידי חכמים גדולים וענקיים. ככל שתדע לכבד יותר – כך הבנים יהיו תלמידי חכמים גדולים יותר.

אבל תזכור – לפעמים אתה יכול חס ושלום במעשים שלך לאבד עולמות.

לכן צריך מאוד מאוד להיזהר. ובפרט עכשיו שיוצאים לבין הזמנים, יש לחץ, וכל אחד חושב לעצמו שהוא “חצי הבוס של העולם”...

פעמים שאתה יכול חס ושלום לזלזל בשני. תיזהר מאוד! זו שעת ניסיון.

מצד שני, אם תדע לוותר, תדע לכבד אחד את השני – שם תהיה כל ההצלחה שלך. שני אנשים שידעו באמת לתפוס את עצמם ולכבד אחד את השני – שם תהיה ההצלחה שלנו.

יהי רצון שנזכה בעזרת השם למשיח צדקנו ברחמים, מתוך תשובה אמיתית. שנזכה לבניין בית המקדש במהרה בימינו. שנזכה לאהוב כל אחד ואחד מעם ישראל. שנזכה לכבד כל אחד ואחד. שנזכה בעזרת השם לראות בישועת ישראל השלמה. אמן ואמן.